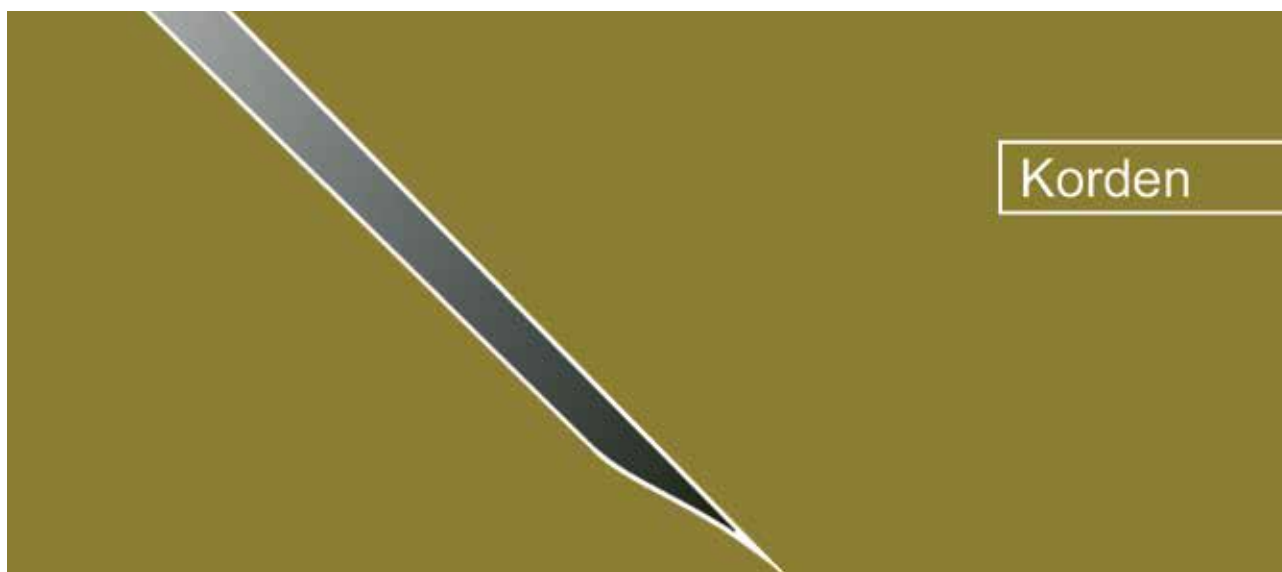

Agens?

Mange av oss har en visjon om at elevene i matematikkfaget skal føle seg mer som aktører enn som passive mottakere. De skal kjenne på at de kan bidra matematisk, at deres ideer påvirker timene, at elevene og læreren i fellesskap skaper de gode læringsopplevelsene. Mange av leserne våre får det til. Kanskje ikke i hver time, men ofte nok til at det kan utvikle elevenes syn på matematikk og på seg selv.

Alle utgaver av Tangenten har eksempler på elever som utfolder seg, stiller kritiske eller undrende spørsmål, er kreative, gir alternative forklaringer. Les gjerne dette bladet med det i tankene, og se hvordan elevene bidrar på ulike måter.

Opplevelsen vi ønsker at elevene skal sitte igjen med – hva skal den kalles? Jeg tenker at det er noe mer enn mestringsfølelse, for det å mestre kan være ganske passivt, å håndtere det som kommer. Vi er også ute etter noe mer enn elevmedvirkning, det går dypere og mer inn i fagstoffet enn elevmedvirkning ofte gjør. Det dreier seg om at elever utvikler vilje og driv til å ville forstå og til å bruke matematikk. I engelsk faglitteratur brukes begrepet *agency*. Ordet kommer fra latin og fra ord som *agens* og infinitivet *agere*. Vi har allerede ordet *agens* på norsk. Selv har jeg foretrukket ordet *agentskap*, men

jeg forstår at det gir assosiasjoner til agenter som James Bond. Noen har foreslått *aktørskap*, som vil vise til at elevene skal være aktive aktører i eget matematikkliv.

Vi kunne bruke det engelske *agency*. Vi ønsker imidlertid å bruke norske ord som kan la seg bruke i setninger og bøyes på norsk måte i Tangenten. Det skal være ord som går godt inn i muntlig språk og som ikke skaper avstand til innholdet. Vi har endt opp med *agens* og håper at det vil kommunisere godt.

Ordet er viktig og innholdet viktigere. Det er nyttig å ta seg tid til å utveksle erfaringer om hvordan vi skaper gode elevopplevelser der elever bidrar aktivt. Det er viktig å dele små grep og store opplegg.

Tangenten 2/2027 skal være et temanummer om *elevers agens*. Vi inviterer til å sende inn artikler som viser hvordan elevene kan utvikle agens i matematikktimene. Se invitasjon side 46. Der utdyper vi hva agens kan være. Samtidig utfordrer vi til å gi begrepet konkret innhold. Selv om ordet er uvant, er temaet noe de fleste lærere er opptatt av. Vi håper på mange bidrag med klasseromsnære eksempler til inspirasjon.